

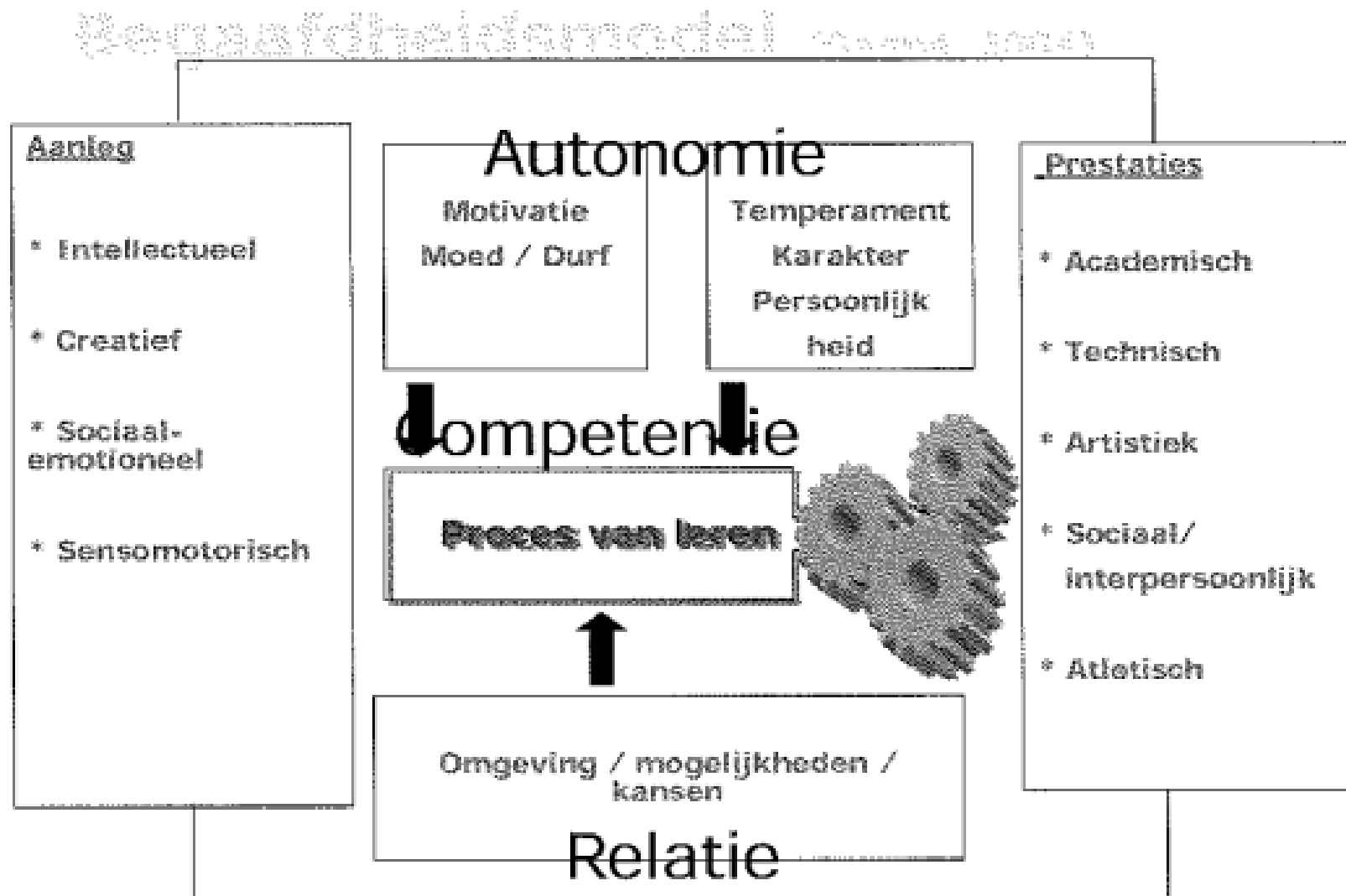
Unit middenbouw

Onderpresterende
Hoogbegaafde
Leerlingen

Inhoud van het programma

- Hoogbegaafdheid algemeen
- Wat is onderpresteren en hoe herken je het?
- Hulp bij onderpresteren

Begaafdheidsmodel (gagné, 2004)



Hoe leren kinderen? (gagné 2004)

1. Leeftijd (door groei)
2. Informeel (thuis en op school)
3. Formeel in informele setting (thuis)
4. Formeel in formele setting (school)

Hoogbegaafde leerlingen behalen hun niveau door de eerste drie manieren van leren. De uitdaging is om ook het vierde niveau te laten plaatsvinden door moeilijke leerstof.

Basisbehoeften van Stevens (1997)

Een leerling komt tot leren als:

- Een leerling invloed heeft op de manier waarop er met hem of haar wordt omgegaan relatie
- Een leerling invloed heeft op wat er wordt geleerd en hoe er wordt geleerd. competentie
- Een leerling zich betrokken voelt in de eigen leer-en leefomgeving. Dit versterkt de eigenwaarde van de leerling. Autonomie

Twee uitspraken

(hoog)begaafd, maar.....

Leerkracht Piet:

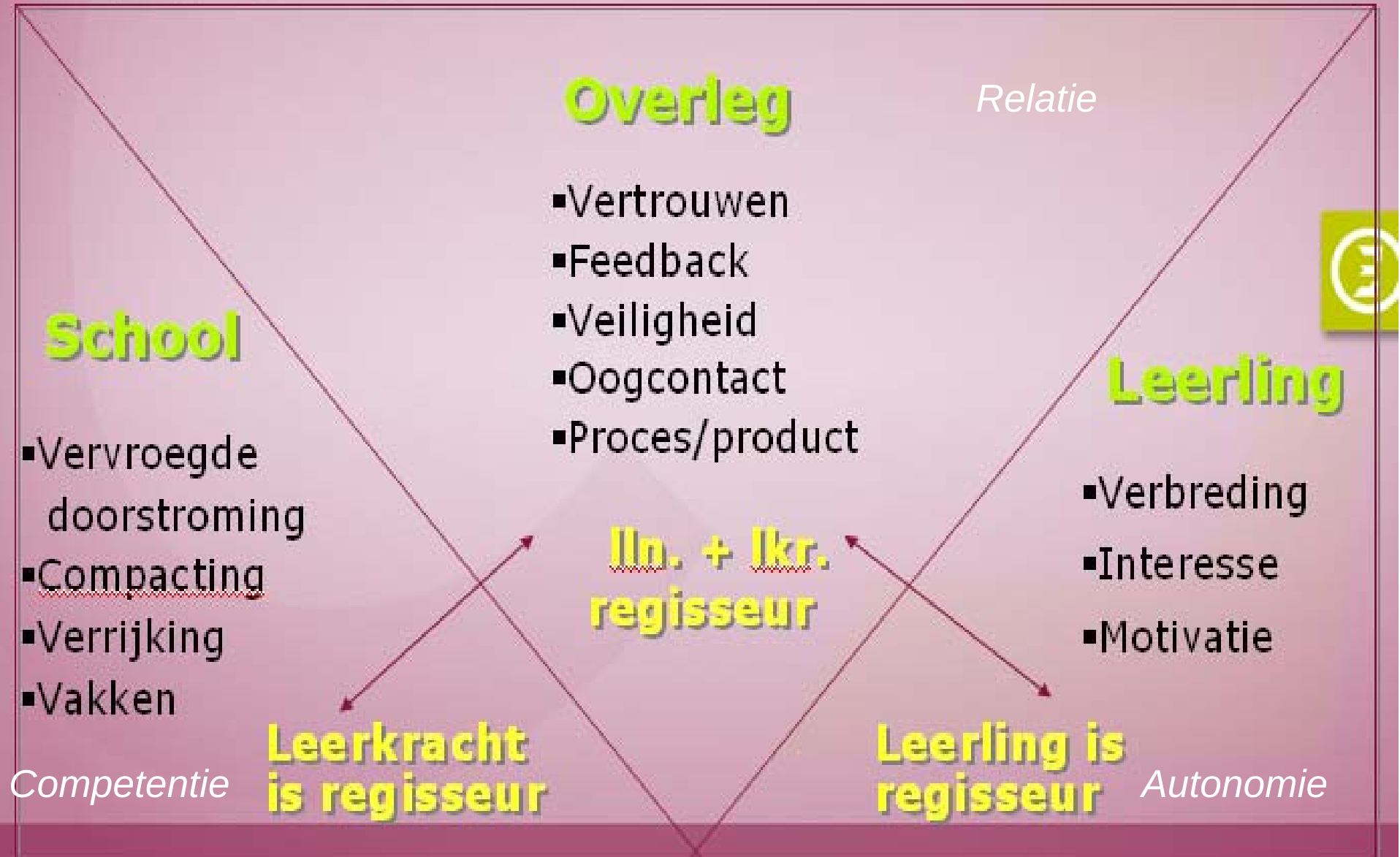
“De leerling is niet
gemotiveerd
deze taak uit te voeren.”

Leerkracht Jet:

“De leerling is gemotiveerd
deze taak niet uit te voeren.”

Het Envelopmodel

(Kuipers, 2000)



Passend Onderwijs

Plusgroep

Compacten,
Verrijken en
Verbreden

Basisaanbod +
Extra

Signalering

Nooit geleerd om te leren



<http://www.leraar24.nl/video/details/24,104/nooit-geleerd-om-te-leren>

Onderpresteren (kuipers, 2000)

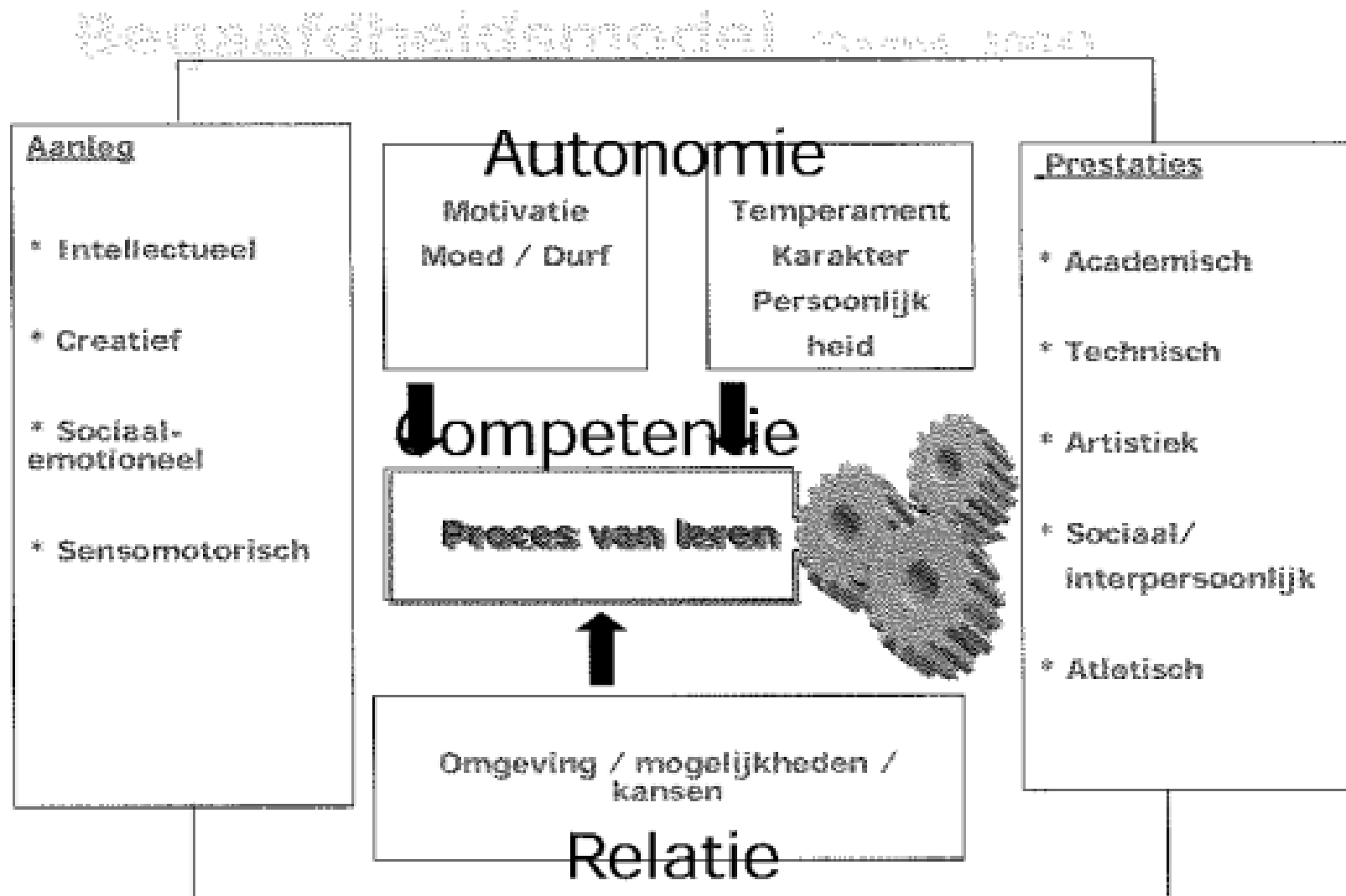
- Onderpresteren is **langdurig aanmerkelijk** minder presteren dan men op basis van de aanwezige mogelijkheden mag verwachten.
- Met aanwezige mogelijkheden wordt niet alleen de cognitieve capaciteiten bedoeld, maar ook andere factoren zoals creativiteit, zelfbeeld en sociale vaardigheden.

(kuipers, 2009)

Onderpresteren

- Absolute onderpresteerder
 - onder het groepsgemiddelde
- Relatieve onderpresteerder
 - op of boven het groepsgemiddelde
 - onder eigen kunnen

Begaafdheidsmodel (gagné, 2004)



Kenmerken van onderpresteerders

(Whitley, 2001)

■ *Algemene kenmerken*

1. Zijn slim, niet gewend om te moeten investeren.
2. Hebben geen doorzettingsvermogen
3. Is een chronisch probleem en gaat niet vanzelf over
4. Meer dan in één levensgebied
5. Moeite met gewoon normaal werk

1 en 2 - gevolg van hoogbegaafdheid

3 en 4 – een gevolg van langdurig onderpresteren, gevolg van 1 en 2

5 – het is een alledaags verschijnsel, wat niet meer opvalt

Kenmerken van onderpresteerders

(Whitley, 2001)

- *Karakter kenmerken*
- Hebben geen zelfdiscipline
- Nemen geen verantwoordelijkheid voor hun gedrag
- Offeren niets op voor de toekomst
- Zijn afhankelijk in hun werk
- Hebben angst voor persoonlijke verantwoordelijkheid
- Verzinnen smoesjes
- Liegen tegen zichzelf en tegen anderen
- Hebben geen zelfcontrole
- Hebben geen inzicht en zelfkennis

Hulp bij onderpresteren

Wat helpt?

- Zelfbeeld versterken, successen laten ervaren
- Aandacht voor metacognitieve vaardigheden
- Aandacht voor leren leren, leren denken
- Aandacht voor de zin van het leven

Oplossingsgericht werken

- *Hoe bereiken we wat we willen bereiken?*
- Probleem bespreken
- Doelen/toekomst
- Verhelderen/concretiseren
- Uitzonderingen
- Wondervraag
- Schalen
- Positief herbenoemen